

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Évesre . . . . . 24 kor. Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HÍRDETESEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petli sorja 40 fillér.

Telefonskih Predplatnika.

Fiume, július 16.

Bocsánatot kérek, magyar olvasóközönség, hogy e néhány szerény sornak ilyen hangzatos címet adományoztam. *Telefonskih Predplatnika*. A magyar ember trüsszentése ad ilyen hangzavart, amire azt szokták mondani: «kedves egészségére!» Ezt a hangot pedig: «Telefonskih Predplatnika» most a fiumei magyar királyi posta adta! Kedves egészségére! Minek utána azonban meggyőződtem arról, hogy a fiumei magyar királyi posta nem náthás és nem trüsszög, ezennel utólagosan visszavonom az én együgyű jókívánságomat s helyébe ezzel vagok elébe: «Mi az ördög búj a fiumei magyar királyi postába, hogy horvátul beszél, ma, amikor a horvátok kést fennek nemcsak gégeneknek, de a mi istenített magyar nyelvünknek is!» Mert, tetszik tudni, a fiumei magyar királyi posta horvátul zagyvalekol össze hetet-havat az ő «Fiumei Telefonelőfizetők» című könyvében.

A «Telefonskih Predplatnika» tehát ammondandó volna, hogy, megkövetem, «Fiumei Telefonelőfizetők». «Megkövetem», igenis, mert még a mi telefonkönyvünk néhány magyar soráért beverhetik a fejünket a fiumei horvát testvéreink. És ezt a mi megveszekeedett Kain-testvérünket annyira dődelgetjük, hogy magyar királyi könyvbe horvátul nyomtatunk szöveget magyar királyi pénzen. Hát boldog ezek után a horvát, hogy nem csap lármat azért, hogy a házszabályokat is nem adhatja ki az állam a parlamentben horvátul, amihez ugyanugy nincs joga, mint ahhoz, hogy a fiumei magyar királyi posta az ő telefonkönyvét a magyar, olasz nyelvek mellett horvátul is megjelentesse. Hát csak tegyük rá az állam aranyszekerére a horvátokat s hozzuk be őket ide, Fiuméba, ugysis kevés baj van még a nyakunkra akasztva. Még csak az hiányzott, hogy a horvát nyelvnek helyet szorítsunk a magyar mellett, s tüstént meglesz itt a valóságos modern Babilon, ami olyan barbár dolgokat fog szülni csakhamar, amilyen még kevés volt itt ebben a politikai darázsfaszekben.

Azon pedig arczipulva csudálkozom, hogy ilyen ellentéteket maga a fiumei magyar királyi posta idéz elő. Egy magyar állami intézmény! Veszedelmesebb ez mint a vasuti nyelvkérdés, mert a vasut az állam magánvállalata s így maga az állameszme nem csorbulhat meg, akárhogy is viszik dülőre a dolgát. A posta azonban nem állami magánvállalat. Annak az alkalmazottjai állami tisztviselők, s amikor a horvát nyelv belefészkelte magát a fiumei magyar királyi postába, azzal mi dokumentáljuk, hogy ehhez a földhöz joga van a Horvát tartománynak. Mert eddig csak e tartomány területén volt meg a horvát nyelv a magyar királyi postákban.

Akarjuk tehát tudni, ki volt az az ember, aki a fiumei magyar királyi postába be-

csempészte a horvát nyelvet? Akár magánember, akár állami tisztviselő, akár pedig mindenható államférfi: ki az az ember, aki a horvát nyelvet ilyen vakmerően elénk merte állítani ezen a magyar földön, ahol a magyar nyelv mellett pusztán az olasz nyelvnek van jogosultsága!

Hogy a kérdés a «távbeszélő» hivatal körül forog, az semmit se von le a dolog fontosságából. Azt hiszem, ennek az igazgatósága egy a posta igazgatóságával. Célzszerűségi szempontokról se szólhatunk a mi részünkről. Azoknak a horvátoknak, akik ide telefonoznak, áll az érdekükben, hogy akár magyarul, akár olaszul megértsék magukat. A magy kir. telefonhivatal nincs a horvátokra szorulva, amiképpen a magy. kir. államvasut se. Ha nem tetszik nekik, ne utazzanak vonatunkon s ne használják a telefonállomásunkat. Mi megélünk nélkülük s lássuk, miként lennének el ők mi nélkülünk.

Vajjon megtenné-e nekünk valami horvát város, vagy hatóság, hogy jóindulatból a szorosan rája vonatkozó irrott dolgait, hogy könnyebbségünkre essék, magyarul is közreadná? . . . Még a kérdésért is a szemünk közé nevetne a mi horvát Kainunk, aki irigy szemekkel nézi az oltárt, ahol a magyar nemzet nagyságáért áldozunk. Dehogy tenne ő arra az oltárra áldozatul csak egy lenge kalászt is, sőt agyonver minket, szelid Abeleket, ha áldozatunk füstje egyenest száll az égnek, jelölül, hogy tisztaságáért elfogadtatott.

És a fiumei magyar királyi posta, ha tetszik: távbeszélő-hivatal, sarut megoldva lopózik Kain oltárához s raveti a mi nemzeti jóízlésünket és önértetünket áldozatul. Ne is csudálkozzék, ha ennek a fanyar füstje az ő orrába csap legelőször.

Korcsmáros Nándor.

A horvát válság.

— Saját tudósítók telefonjelentései. —

A horvát bán Budapesten.

Budapest, július 16.

Rakodczay Sándor horvát bán ma Budapestre érkezett és nyomban a miniszterelnöki palotába hajtatott, ahol hosszasan tanácskozott Wekerle Sándor miniszterelnökkel. A bán hir szerint utasításokat vett át a miniszterelnöktől tovább követendő eljárására nézve. Ezuttal erősebb rendszabályokról nincs szó, minthogy az elnapolt horvát országgyűlést ősz előtt aligha hívják egybe. A bán holnap valószínűleg visszautazik Zágrábba.

Minisztertanács.

Budapest, július 16.

Ma minisztertanács volt, amely a horvát bán előterjesztéseivel foglalkozott.

A minisztertanács elhatározta a zágrábi tisztviselők lakbérének fölemelését.

A bán a helyzetről.

Budapest, jul. 16.

Rakodczay Sándor horvát bán egy hírlapíró előtt kijelentette, hogy a helyzetet nem tartja oly sivatárnak, mint némelek látják. Reméli, hogy sikerülni fog pártot és többséget alakítania. Az osztályfőnöki állásokat egyelőre nem tölti be.

Uj választások Horvátországban.

Zágráb, július 16.

Az új képviselőválasztások kiírását szeptemberre várják. A bán már elkészült a választásokra és már a jelölteket is kiszemelte.

Fegyverek szállítása Horvátországba.

Budapest, július 16.

A „Nap” ma esti számában azt írja, hogy Tiller Mór, az ismert fővárosi egyenruha-szabó, több lada fegyvert s 12.000 töltényt szállított Zágrábba egy magánember számára. Tiller a megrendelő nevét titokban tartja, noha elismeri, hogy a szállítás tényleg megtörtént.

Tengerészetünk és a kereskedelmi szakoktatás.

Fiume, július 16.

A fiumei és a fővárosi lapokban többször fölvetették azt az eszmét, hogy a kereskedelmi tengerészet mint rendes tantárgy vezettetessék be a magyar kereskedelmi tanintézetekbe, elsősorban pedig a fiumei kereskedelmi iskolába, amely már helyzeténél fogva is alkalmas arra, hogy az ifjuságban fölkeltsse az érdeklődést a tengerészet iránt. Az eszme tehát nem mai, s hogy most újból foglalkozunk vele, azt azzal okoljuk meg, hogy a helybeli felső kereskedelmi iskola értesítőjében bejelenté az igazgatóság, hogy a jövő tanévtől kezdve a tengeri kereskedelemmel fog kibővíteni az iskola tanterve.

Vége tehát alkalma nyílik a fiumei kereskedelmi iskolának, hogy azt a missziót, amelyet tulajdonképpen teljesítenie kell, megkezdje. Az országnak harminczkét kereskedelmi iskolája van, ahol a hiányos oktatás mellett bizony elkelt volna egy kis tengeri tudomány. Szükség lett volna azonban arra legfőképpen Fiumében. Mert Fiume egyetlen kikötővárosunk, az a pont, ahol jövendő nagy exportunk és importunk fog lebonyolódni, amely hivatala lesz azzá lenni, aminek már most is nevezni szeretjük: az ország kapuja. Logikus tehát, ha a kereskedelmi iskola ebben

a városban olyan generációt nevel, amely bírja a tengeri hajózás ismereteit. Ennek szükségét fölismerte Hajnal Dávid dr. tanár, akinek javaslatára rendelte el a vallás- és közoktatásügyi miniszter, hogy a tengeri kereskedelmet egyelőre legalább a fiumei szakiskolánál tanítsák.

A felső kereskedelmi iskola értesítője az új intézkedésről az alábbi sorokban számol be:

„Az idők előrehaladásával és a közgazdasági öntudat ébredésével lassan bár, de fokozatosan növekedő mértékben immár hazai tanulók is keresik fel iskolánkat és erős a bizalmunk, hogy ezen megindult áramlat a jövőben mindinkább erősödni fog. E bizalmunkban azon öröndetes körülmény támogat bennünket, hogy iskolánk második negyedszázadának beköszöntét közoktatási kormányunk egy a kor igényeinek megfelelő reformmal akarja emlékeztetése tenni, amennyiben már a jövő ténvtől kezdve a tengeri kereskedelem tanításával fog bővülni iskolánk tanterve. E tárgyban a tanári kar az év folyamán több értekezletet tartott és Hajnal Dávid dr. tanár javaslatát fogadta el a közoktatásügyi minisztériumhoz való fölterjesztés végett. Közoktatásügyi kormányunk ezen korszerű intézkedése halára kötelezte egész hazai kereskedelmünket, mert ezen reform fogja megadni tanintézetünknek azt a speciális jelleget, mely mint hazánk egyetlen kikötővárosának kereskedelmi iskoláját megilleti és lehetővé fogja tenni a hazai ifjuságnak, hogy városunkban a tengeri kereskedelem elméletével és gyakorlatával megismerkedjenek.»

Ennyit árul el a hivatalos értesítő. Hogy ki fogja az új tanszéket betölteni, kinek a könyve szerint tanítják majd az új tantárgyat, arról nem szól az értesítő. A bejelentéshez egyébiránt ez is elegendő. Bennünket azonban az utóbbi két kérdés is érdekel. Mert fontos körülmény az, hogy a tengeri kereskedelemnek ki lesz az előadója?

Tudomásunk szerint erre a tanszékre Fiumében csak egy alkalmas szakembert lehet találni: Kemény Ödönt, az Adria tengerhajózási társaság titkárát, akinek a tengeri kereskedelemről írott kitűnő összefoglaló könyve tesz tanúságot arról, hogy benne megvannak azok a képességek, amelyek ez állás betöltésére feltétlenül szükségesek. Hisz szükség is, hogy néhány évi munkásságának meglesz az az eredménye, hogy olyan generációt bocsát az életbe a fiumei felső kereskedelmi iskola, amely tengeri kereskedelmünket csakugyan fejleszteni fogja.

A Gotterhalte-botrány utó-játéka.

— A kir. Tábla ítélete. —

Elenken emlékeztében van a fiumetieknek az a szegyenletes botrány, amely tavaly, aug. hó 29-én játszódott le itt Fiumében, az Adamich-mólón. Az angol hadihajórajnak földközi-tengeri osztálya időzött kikötőnkben, s a magyarság tiszteletére a hajó parancsnoka az ő katonái zenekarát játszatta az Adamich-teren. Nem tudván azonban, hogy a magyar himnusz más, mint az osztrák császári himnusz, az első és az utolsó pontja a zenészek programjának a Gotterhalte lett. Ebből aztán hatalmas botrány keletkezett, amelynek fő fészke az a Karl Exner fele Lloyd-vendéglő volt, ahol a tulajdonos egy magyar embert és az egész magyar nemzetet reprodukálhatatlan szavakkal illette.

Az esetet akkor Korcsmáros Nándor hírlapíró a „Fiumei Hírlap”-ban közzétette és a

legelesebb cikkeiben támadta Karl Exnert, az osztrák vendéglőst, aki még máig se tartotta szükségesnek azt, hogy megszerezze az állampolgári jogot, jöllehet magyar pénzen tollasodott meg. Egyébként szívesen is nézzük ezt az urat az osztrák állampolgárok sorában. A „Fiumei Hírlap”-ban Korcsmáros egyúttal felhívta a magyar közönséget, hogy bojkottálják azt az ettermet és szállodát, amelynek a tulajdonosa annyira se respektál bennünket, hogy a magyarság elleni féktelen gyűlöletet legalább a saját keblebe szoritana el. A felhívásnak fogantója is lett: már másnap egyetlen egy magyar ember sem akadt, aki a lábát betette volna abba a helyiségbe, ahol oly meggyalázasnak voltunk kitéve.

A megtámadott Karl Exner aztán becsületsértés és rágalmozás címén pórt indított az ellene megjelent cikkeik írója, Korcsmáros Nándor ellen. A fiumei büntetőtörvényszék ez év február havában tartotta meg a végtárgyalást ebben a bűnpörben s Korcsmárost két rendbeli becsületsértésben mondta ki bűnösnek s ezért 100—100 korona fő- és 40—40 korona mellékbüntetésre ítélte el. A vádlott az ítélet ellen semmisségi panaszt és felebbezést jelentett be.

Most érkezett le a kir. Tábla ítélete ez ügyben. A vádlottat ama cikkében foglalt becsületsértésért, amelyben egy „Karl Exner” aláírásu levelet közölt, felmentette, mert a bizonyítás folyama alatt felmerült adatok a mellett szólának, hogy azt a levelet valóban a sertegető osztrák vendéglős írta s azok a kifejezések, amelyekkel Korcsmáros e levél sorait kísérte, indokoltak is. Ezek a Tábla szerint is indokolt kifejezések pedig a következők:

„... egy sváb csapos örült magyarlalasa és kengszcrzubbonyt igénylő dühöngése ...”

Ez a két sor tehát bírólág kimondatott Karl Exner urra. Vajjon bepereli-e a kir. Táblát ezért a „becsületsértés”? Kitélik tőle.

A második inkriminált cikkben foglalt következő kifejezésért azonban: „A magyarság vegye figyelmébe azt az osztrák fészket azzal, hogy kerülje ki szennyes terítőjű asztalát, piszkos konyháját, melynek etelét nagyon sok esetben kell visszaküldeni a belefőtt svábogarak és legyek miatt” — vétkesnek mondotta ki becsületsértésért a vádlottat, mert e szavak Exner „vendéglős-becsületét” érintik. Ezért azonban mindössze 40 korona fő- és 20 korona mellékbüntetésre ítélte el.

Felmentette azonban a vádlottat a Tábla Exnerre tett következő kifejezéseért: „sült osztrák paraszt”. Ezt pedig a Tábla következő indokolása érteti meg:

„Mint hogy a kir. Tábla bebizonyítottan veszi azon tény, hogy a főmagánvádló tényleg megtette azon kijelentéseket, amik a kérdéses cikkben idézve vannak, s mint hogy ezen kijelentések tényleg sértők a magyarságra s tartalmuk annyira durva, hogy e durvaság jellemzésére a „sült paraszt” használata nem volt jogosulatlan, a kir. Tábla úgy találja, hogy a vádlott a Btk. 263. §. utolsó bekezdése alapján nem büntethető meg”, stb.

Az első foku 280 koronás ítélet tehát mindössze 60 koronára súlyosodott le, amelleit, hogy a Tábla ítélete hatalmasan megbélyegzi Karl Exner vendéglőst.

Korcsmáros Nándor egyébként ez ítélet ellen is felebbezést jelent be teljes felmentéséért.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

Visszavont lemondás.

Budapest, jul. 16. Ifjabb Ugron Gábor, Maros-Torda vármegye főispánja, mint ismeretes, állásáról lemondott, de a kormány nem fogadta el lemondását. Ugron, hogy a vármegyében az újabb bonyodalmak elkerültesenek, lemondását most visszavonta.

Olay újabb párbaja.

Budapest, jul. 16. Olay Lajos országgyűlési képviselő a Fenyvessy-aférből kifolyólag ma délután kardpárbajt vívott Magyar Miklós fővárosi kereskedővel. A második összecsapásnál Olay olyan hevesen támadt, hogy elesett és a hátán megsébesült. A segédek erre a viadalt beszüntették.

Tolsztoj halálhíre.

Budapest, jul. 16. Egy moszkvai távirat alapján ma Európaszerte az a hír terjedt el, hogy Tolsztoj Leó, a nagy orosz író, jásznaja-polyánai birtokán meghalt. Este azonban Szent-Pétervárról megzafolták ezt a hírt. Tolsztoj teljesen jó egészségnek örvend.

Véres bombamerénylet.

Alexandropol, jul. 16. Alithanov tábornok kocsijába, amelyben a tábornok, a fia s egy másik tábornok neje és leánya ültek, két bombát dobtak. Alithanov, a tábornokné és a kocsis szörnyethaltak, többen súlyosan megsébesültek.

Petkov gyilkosát kivégezték.

Szofia, jul. 16. Petrov-ot, Petkov miniszterelnök gyilkosát ma reggel kivégezték. Petrov, midőn tudatták vele, hogy a halálos ítéletet végre fogják hajtani, ezt teljesen nyugodtan fogadta. Az éjszakát álmatlanul töltötte és ismételtelen kitéjezte sajnálatát tette fölött. A kivégzés előtt fölvette a halotti szentségeket, majd megkávézott és nyugodtan indult a vesztőhelyre. Néhány perc múlva már halott volt.

Vasuti szerencsétlenség.

Lisszabon, jul. 16. Coimbra közelében egy személyvonat kisiklott. Kifencz ember súlyosan megsébesült.

Elítelt sikkasztók.

Budapest, július 16. A budapesti törvényszék annak idején Worlicsek Frigyes bankhivatalnokot és Döbrössy Jenőt 300.000 korona elikkasztása miatt egy évi börtönre ítélte. A királyi tábla ma Worlicsek büntetését három évi, Döbrössy Jenőét pedig két évi fegyházra emelte föl.

Olvassóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a „Globus” hírlap-eldrusító üsléiben, Vinc. de Domini-utca — A m. kir. dohánynagyüzsdében. Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likőr-üzletében, Deák-Corso. — Devesovich Giv. trafikban, Riva Szápary. — Barbis Giv. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban („Unió”-nyomda, Riva Szápary, Adria-palota.)

KÜLÖNFELE.

Havass Rezső dr. üdvözlése.

Mint Budapestról jelentik, abból az alkalomból, hogy a képviselőház a minap Havass Rezső dr. kir. tanácsosnak Dalmácia visszacsatolását sürgető kérvényét pártolón kiadta a kormány: a Józsefvárosi Népkör kezdesére, amelynek Havass dr. az elnöke, tegnap nagyobb küldöttség kereste föl Havass-t. A küldöttségben a Józsefvárosi Népkör tagjai Bossányi Iván dr., a Tisztviselőtelepi Kaszinó tagjai Páldi Károly és Rácz Béla vezetésével vettek részt. A küldöttség nevében Bossányi Iván dr. méltatta Havassnak a dalmát kérdésben harmincz év óta kifejtett önzetlen működését. Most, hogy a képviselőház magáévá tette Havass álláspontját, a siker alkalmából, számos aláírással ellátott üdvözlő iratot nyújtott át. Havass dr. meghatóttan köszönte meg az üdvözlést.

Ez az ünnepeltetés kétségtelenül megérdemelt jutalma Havass Rezső dr.-nak, akinek hasznos politikai tenyekerését főképpen mi, fiumeiak tudjuk méltányolni. Az eredmény azonban, bármily jelentős is, még nem kielégítő s reméljük, hogy Havass Rezső dr. ebből csak újabb erőt fog meríteni a további munkára s a nagyfontosságú hazafias ügyben — Dalmácia visszacsatolásában — eredménytelennél előbbre fogja vinni a mozgalmat.

A városi bizottságokból. A központi választási bizottság ma délben ülést tartott, amelyen Luppis A. F. alpolgármester elnökölt. Az ülés tárgya az 1908. évi választói névjegyzék ellen benyújtandó reklamációk idejének megállapítása volt. A bizottság úgy határozott, hogy a provizorikus lista ellen a felszólalásokat a hó 20-ától 30-áig lehet megtenni.

A városi villamos vasut ellenőrző bizottsága tegnap délután 6 órakor tartotta első ülést Stupicich Péter elnöklésével. Az ülésen a bizottság elnöke Mohovich Donátot, alelnökké Paicurich Mátyást választották meg.

Emilia siremléke. A hatvanas és hetvenes évek legkedveltebb szépirodalmi lapjának, a «Családi Kör»-nek szerkesztője, Emilia (Szegly Mórné), a kiváló magyar író, mint ismeretes, aggkorára gyermekei körébe, Fiuméba vonult vissza, itt halt meg 1905. december végén és itt aluszsa örök álmát a fiumei temetőben. Mint a «Pesti Hírlap» ma este érkezett számában olvassuk, Gerenday Béla, a Gerenday Antal és fia budapesti szobrász- és kőfaragó-intézet főnöke, kegyelete jeleül szép siremléket állított az írónőnek. «A fiumei Campo Santo»-ban — írja a «P. H.» — múlt hó végén teljes csöndességben állították fel a szép, stilszerű siremléket. Sziklát ábrázol az emlék, rajta carrarai márványlapon csupán az elhunyt kiváló író neve, születési és halálozási évszáma áll. — A kegyeletnek szép megnyilvánulása mindenestre a legteljesebb elismerést érdemli, de a magunk részéről sajnáljuk, hogy a siremlék fellállítása annyira «teljes csöndességben» történt, hogy a fiumei magyarság még csak tudomást sem szerezhetett róla, mert mi, itt élő magyarok bizony mindnyájan meleg szívvel

lerottuk volna kegyeletünk adóját Emilia iránt. Abban semmiestre sem téved a «P. H.» cikelyenek írja, hogy itt «a magyarok kegyelete bizonyára fel fogja keresni Emilia sírját s minden magyar nő helyez rá majd egy szál virágot, egy babérágat.»

Véres kardpárbaj Fiumében. Ma, kedden reggel kilenc órakor a Deák-szállóban véres kardpárbaj volt Adorján Dezső hírlapíró és Dragon Géza honvéd-tiszthelyettes között. A párbajban — ezüvél-szokás ellenére — Adorján Dezső sebesült meg. Balkarján ugyanis éles vágást, ellenfele pedig csak lapos vágást kapott. A felek nem békültek ki. A párbajsegédek Adorján részéről Pausi Emil hadnagy és Bródy Tibor törvényszéki aljegyző, Dragon részéről pedig két Abbaziában időző honvédtiszt volt. A párbaj oka összeszólalkozás volt. E helyen a fiumei autonómrendőrség egy igen ékes cselekedetéről is megemlékezünk. A párbajról értesülést szerzett ez a rendőrség, persze már jóval utána, s nyomban egy detektívot bocsátott utnak, akivel Adorján Dezsőt a kávéházból behurcoltatta a rendőrségre, ahol aztán elénk tiltakozására szabadon bocsátották. Ez az eljárás a rendőrség részéről csupán személyes okvetetlenkedés volt, amennyiben Adorján a kávéházban is tudta magát igazolni. De hát a város rendőrsége már csak az ilyen hiabavaló buzgalomba fullasztja az ő egész ténykedését.

A horvátok veresége Lovranában.

Mint Lovranából jelentik, a horvátok a múlt heten lefolyt közégi választásoknál csúfos vereséget szenvedtek. A horvátok mostanáig is kisebbségben voltak a községtanácsban, ez alkalommal azonban rendkívüli erőfeszítéseket tettek, hogy tulsúlyra jussanak, de egyetlenegy emberüket se tudták behozni. A súlyos vereség oka abban rejlik, hogy a németek nem tudják a horvátoknak megbocsátani, hogy tavaly Abbaziában oly brutálisan viselkedtek a nemet dalárokkal szemben és azért az olaszokat támogatták a horvátokkal szemben. A polgármesteri állásra ismét Persicet választják meg, ki mint olasz ember, rendkívüli rokonszenvvel viseltetik a magyarok iránt és a horvát terroristákat mindig féken tudta tartani.

Jóteköny adomány. Az «Adria» tengerhajózási társaság 23 korona 50 fillert adományozott a Tengerészkapitányok körének, a hajótörött tengerészek családjaiknak segítésére.

Dr. Schweitzer Arthur orvos lakását a Corsia Deák 36. sz. alól Via Molino 1. sz. l. em. (Corsia Deák és Via Molino sarkához) a «Pio tondo marittimo» épületébe tette át, hol délutánonként 2—4 óráig rendel.

A scurignei ut építése. Ugy látszik, hogy nemskára megis csak megkezdik a rég tervezett scurignei ut építését. A város-háza 15. számú szobájában e hó 19-én, pénteken tartják meg a versenytárgyalást a kérdéses ut munkaadása dolgában. Az előirányzott összeg 255,702 korona. Az ajánlattevők 12,000 korona ovadékokat tartoznak ajánlatukhoz mellékelni.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovács Zoltán.
Felelős szerkesztő:
Murai Jenő.
Kiadótulajdonos:
«Unio» könyvnyomdai műintézet.

CIGALE tengeri fürdő
LUSSINPICCOLO mellett.
 PROSPEKTUS KIVÁNATRA.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4¹/₂% netto kamatot

terít meg mátol kezdve feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Óvadék vagy garanciával

bíró és a helyi viszonyokkal ismerős urat, vászonneműeket **részletfizetésre** árusítani, önállósítunk. Ajánlatok „Fióküzlet” czímen a kiadóhivatalba intézendők.

2 egymásba nyíló

csinosan butorozott szoba

azonnal kiadó. Via Salute 2. földszint.

Zongora és cimbalom hurokra

legelősbbs beszerzési forrás. Hangolásokot is elfogadok. Tisztelettel Nyirádi József. Via del Lavataio 12. l. em.

Lakatostanonczul

felvétetik két fiu Csernyus István épületlakatosnál, Via Serpentina 16. szám.

Csizmás Demeter

fiumei első magyar fodrász

VIA ADAMICH 2., az Europa szállóval szemben

készít mindennemű hajmunkát jutányos áron, úgy mint parókat, hajfonatot és mindenféle hajdiszt.

Bel- és külföldi illatszerek, a legjobb hajhullás és korpaképződés elleni szerek kaphatók.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-ársaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség
fényményítő
táblásokban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesdik

A Fiumei Népbank Részvénytársaság

Fiume, Via Andrássy 1. szám, I. emelet,

elfogad takarékbetéteket takarékkönyvecsékre, tiszta 4% kamatozás mellett.

„OLIMPO“ Szoba és czimerfestő vállalat.

Via Germania 11. sz. Braida.
Naponta előadások d. u. 4 órától kezdve.

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10 órától 1-ig és d. u. 4-től 10-ig.

Rendkívül érdekes képek.

Kiváló Ujdonságok:

A rendőrség kutyái.
A megtámadott kocsiposta.
A durezás fia stb. stb.

Belépti díj:

I. hely 40 fill. II. hely 20 fill.
Katonák és tíz éven aluli gyermekek a felét fizetik.

A magyarok legkedveltebb pensiója és étterme a

SLATINA

étterem és pensio

ABBAZIÁBAN

szemben a Slatina fürdővel.

Gyönyörű árnyas kert. — Kitűnő konyha
Tiszta italok. — Mérsékelt árak.

Friedrichshof

szálloda és penzió

Villa Heim - ABBAZIA.

Gyönyörű árnyas kert és bekerített saját tengeri fürdővel.

Modern berendezés. — Egész éven át nyitva.

Tulajdonos: HEIM F.

* Numei Deak szállónak 20 év óta tulajdonosa.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy Via del Pino 9. szám alatt czimer-, szobafestő és mázoló-üzletet nyitottunk.

Elvállalunk szoba- és díszletfestést, mázolóást a legegyszerűbb kivitelől a leggazdagabbig.

Fa-, bádóg-, vászon- és üveg-czintáblák készítését a legmodernebb kivitelben a legolcsóbb árak mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

mély tisztelettel

Kurz Frigyes és tsa

Via del Pino 9. szám.

Első és legjobb hírnevű óraüzlet Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.
Genfi és Glashütte-féle angol különlegességi gyátmányok.

Rákóczi vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben.

Tulajdonos: Gulyás László.

Valódi magyar konyha. Étkezésre elfogadok előfizetőket.

Ebéd és vacsora 20 forint.

Gyönyörű kerthelyiség kuglizzóval, mely már elkészült és a t. közönség rendelkezésére áll.

„Progresso“

Cinematograf (Mozgófényképek)

ANDRÁSSY UTCZA 1. SZ.

Legújabb műsor:

Lehetetlen öngyilkosság.

Santuzza bucsuja.

A kedvenc megostromlása.

Nina a kaszárnnyában.

Magyarok itt találkozunk!

Kovács J. magyar vendéglője

ABBAZIA

a Bellevue és Auge Gottes között.

Hideg és meleg étkek.

Frissen csapolt sör.

Mérsékelt árak.

Abbaziai magyar vendéglő

„Auge Gottes“

Kitűnő magyar konyha gyönyörű kerthelyiséggel.

Tiszta italok. Előzékeny kiszolgálás.

Olcsó árak.

Magyarok találkozó helye.

Pension Jeanette

LOVRANA.

Elsőrangú ház a moló közvetlen közelében, nagy árnyas kerttel, mely a tengerpartig terjed.

Balkonos szobák tengeri kilátással.

Saját tengeri fürdő. Mérsékelt árak. Kitűnő konyha.

Magyar tulajdonos: Odor Kálmán.

Bristol Pensió

Riviera Pensió

LOVRANA.

Gyönyörű fekvésű épületek, szép kertekkel. Szobák tengeri kilátással. Pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak.

--- Minden szükséges kényelem. ---

PROSPEKTUS

LOVRANA

(Abbazia mellett)

KÖNIGSVILLA

elsőrangú szálloda, kávéház és étterem

Elegáns szobák, gyönyörű tengeri kilátással.

Kitűnő konyha.

Magyarok kedvenc lakhelye

Tulajdonos: HERMANN TERÉZ.

Tivoli Szálloda és Pensio

Ičić-ben, Abbaziától 10 percnyire

Gyönyörű, kiránduló hely úszónak

Naponta friss halak, magyar gulyás és sült liba.

Ugyanott szobák is kaphatók gyönyörű tengeri kilátással.

Jutányos árak.

Tulajdonos: Barth G. E.

Elsőrangú divatszabászat

Himmel Ferdinánd Fiume

Via Adria 1. sz. Zmaies-ház.

Készít:

Angol-, francia-, sport- és amazonruhákat.
Mérsékelt árak. Kifogástalan szabás.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

gyógyszertára

— a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizet, oalettzettek és szépitőszerek, stb. stb.

Használt és új

Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyátmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Urményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

MIRAMAR

Nagyszálló Cirkvenicán

Nyári és téli üdülőhely
és tengeri fürdő.

A szálloda közvetlenül a tengerparton, a fürdő közelében fekszik.

Modern berendezés. —
Kávéház és étteremmel.
Lift — villanyvilágítás —
Olvasó terem.
Hidegvízgyógyintézet —
Meleg házi fürdők. —

Figyelmes kiszolgálás
Mérsékelt árak

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának

(Gyár Budapest-Kőbánya).

fiumei főraktára.

Iroda: Urményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226.

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történik szállítás.

Detail elárúsító helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-lungato. — A „Salamon“-féle czukrászda, tulajdonos: Bardola V.

Mindenkor friss csapolás

a Bonavia szállóban, tulajdonosa: Scala Ferdinánd; a Sorko-féle vendéglőben, a közösi takarékpénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10. és a New-York kávéházban, Corsia Deák.

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.